

Starptautiskais pētījums "Garām mērķim": Ārstēšanas pieejamība cilvēkiem, kas dzīvo ar HIV/AIDS Latvijā.

Galvenie secinājumi:

Latvijā, ekonomiskās krīzes apstākļos, tiek samazināts veselības pakalpojumu budžets, tostarp arī HIV infekcijas ārstēšanai, kas ierobežos to cilvēku skaitu, kam nepieciešama antiretrovirālā terapija.

Latvija līdz šim ir atteikusies piemērot savus HIV/AIDS terapijas vadlīnijas jaunajām Pasaules Veselības organizācijas rekomendācijām par šīs terapijas uzsākšanu.

Nepatentēto medikamentu iegāde netiek veicināta, kā rezultātā ārstēšanas izmaksas Latvijā ir šokējoši augstas salīdzinot ar citām vidēju ienākumu valstīm. 2010. gadā izmaksas uz vienu pacientu gada laikā par visbiežāk izmantojamo pirmās izvēles terapiju ir 3170 LVL.

Daudzi primārās veselības aprūpes sniedzēji izvairās ārstēt HIV/AIDS pacientus dēļ nepilnīgu zināšanu par HIV infekciju vai arī aizspriedumu pret narkotiku lietotājiem vadīti.

Integrētu HIV un narkotiku lietotāju ārstēšanas programmu un pakalpojumu trūkums ir viens no pamatiemesliem, kādēļ intravenozo narkotiku lietotājiem ir slikta pieeja HIV ārstēšanai.

Rekomendācijas

Rekomendācijas Latvijas valdībai:

Nepieciešams iedalīt atbilstošus līdzekļus, kas nodrošinātu bezmaksas antiretrovīrusu terapiju visiem, kuriem tā ir nepieciešama.

Jānodrošina atbilstoši līdzekļi visām prioritātēm un aktivitātēm, kas ir uzskaitītas Cilvēka imūndeficīta vīrusa (HIV) infekcijas izplatības ierobežošanas programmā 2009.–2013. gadam.

Nepatentēto antiretrovirālo medikamentu iegādei un izmantošanai jākļūst par prioritāti, lai ievērojami samazinātu ārstēšanas izmaksas uz vienu pacientu.

Rekomendācijas Veselības Ministrijai (VM):

VM jāuzņemas vadība, lai nodrošinātu, ka visas ieinteresētās puses vienotos par vienotu, skaidru vērtību kopumu, prioritātēm un principiem HIV/AIDS jomā. Šajā iniciatīvā jāiekļauj specifiskāki dati par cilvēku skaitu, kuriem nepieciešama HIV ārstēšana, un izpratne par universālo pieeju ārstēšanai.

VM ir jāpilda Ministru prezidenta Rīkojums katru gadu izskatīt nevalstisko HIV/AIDS organizāciju līdzdalības iespējas Cilvēka imūndeficīta vīrusa (HIV) infekcijas izplatības ierobežošanas programmas 2009.–2013. gadam īstenošanā ar atbilstošu finansējumu līdzdarbības līgumu ietvaros.

VM jāizskata iespējas piešķirt līdzekļus integrētai narkotiku ārstēšanas attīstīšanai un kaitējuma samazināšanai, tā palīdzot uzlabot intravenozo narkotiku lietotāju pieeju antiretrovīrusu terapijai.

VM sadarbībā ar NVO ir jāizstrādā stratēģijas, kas ļautu sasniegt grūti pieejamas iedzīvotāju grupas - intravenozo narkotiku lietotājus un komercsekse pakalpojumu sniedzējus, lai paaugstinātu viņu informētību HIV/AIDS jautājumos.

VM vajadzētu izveidot vienotu apmācību sistēmu visiem veselības aprūpes specialistiem, kas ļautu uzlabot HIV infekcijas ārstēšanu valstī.

Rekomendācijas par ārstēšanas pamatprincipiem:

VM vajadzētu pārraudzīt procesu, kurā nacionālās HIV infekcijas ārstēšanas vadlīnijas tiek pārskatītas, lai tās atbilstu vislabākajiem internacionālajiem standartiem.

Veselības Ekonomikas centram vajadzētu veikt pētījumu par pašreizējo ārstēšanas režīmu efektivitāti. Pētījuma rezultātiem vajadzētu tieši ietekmēt nacionālo ārstēšanas vadlīniju izvērtēšanu un pārskatīšanu.

Rekomendācijas advokācijas partneriem:

Sadarbībā ar Veselības ministriju NVO jāuzņemas vadība attīstīt informācijas un izglītošanas pieejamību dažādām sabiedrības un speciālistu grupām, ņemot vērā to īpašās vajadzības.

Biedrība Apvienība HIV.LV
2010. gada aprīlis